AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 180 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 2D, 1932 — LETO XXXIV—VOL. XXXIV.

Zanimive vesti iz življenja naših rojakov po ameriških naselbinah

V Milwaukee, Wis., sta se vračala z avtomobilom mladeniča Frank Sortz in Fred Centa domov. Zadela sta v nek drug avto in je bil pri tem Frank Sortz tako poškodovan, da je čez par dni umrl v bolnici. Star je bil 21 let in zapušča starše, brata in dve sestri.

V Chicagu je umrla Mary Andlovec, doma iz Černice. Zapušča moža in šest otrok.

V Calumetu, Mich., je umrl Jakob Stariha, eden izmed najstarejših tamkajšnjih naseljencev. Bil je star 66 let, doma iz semiške fare na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 47 leti. Zapušča 13 otrok, izmed 17, ki so se mu rodili v zakonu.

V Milwaukee, Wis. sta obhajala srebrno poroko Mr. in Mrs. Mihael Kirn, ki sta starša podporočnika v ameriški mornarici, Louis Kirna. Tudi Anton in Julija Terčak sta istotam obhajala svojo srebrno poroko.

Tunney napada republikance

Stamford, Conn., 1. avgusta. Gene Tunney, svetovni prvak v rokoborbi, je stopil na govorniški oder za demokratsko stranko in misli biti precej aktiven v jesenski kampanji. Tunney je rekel, da uporablja republikanska stranka vse zvijače, da preslepi narod, da so boljši časi. "Dvigajo se cene bondom in delnicam," je rekel Tunney. "Toda mnogo ljudi je, ki ne lastujejo ne bondov ne delnic, Ti ljudje si želijo več, kot pa dviganje cen v tej smeri. Ti ljudje hočejo dela."

Maschke ne bo prišel takoj pred sodnijo

Maschke in drugi njegovi adjutantje, ki so bili od velike porote obtoženi poneverbe denarja v okrajni blagajni in ki so zahtevali takojšno obravnavo, ne bodo prišli pred porotnike do 6. septembra, kot je včeraj določil sodnik Walther. Sodnik Walther je določil ta dan za obravnavo, potem, ko je Alex Bernstein, ki je obenem z drugimi obtožen poneverbe, izjavil pred sodnikom, da ni kriv poneverbe in je moral položiti varščino v vsoti $20,000. Med tem bo pa imel okrajni državni pravdnik posvetovanje z okrajnimi uradniki, kako se bo pokrilo primanjkljaj v okrajni blagajni, ki znaša danes $477,-760.00. Ako se bo moralo pokriti ta primanjkljaj iz splošnega davčnega sklada, bo morala sodnija v jeseni zapreti vrata, je svaril Lieghley.

Znižana pokojnina

Odbor za pokojnino ognjegascev je soglasno sklenil, da se do konca leta utrga pokojnina vsem, ki jo dobivajo. Kdor dobiva $100 na mesec ali manj, se mu bo utrgalo 5 odstotkov, onim pa, ki dobivajo nad $100 mesečno, se bo utrgalo 50 odstotkov ali več. Tako bo dobival bivši ognjegasni načelnik Wallace sedaj $218 na mesec, dočim je prej dobival $536.00 mesečno.

Zemlja za mestni vodovod

Clevelandska mestna administracija bo v kratkem izdala bonde ,da se kupi svet za nov vodovod. Kupiti nameravajo zemljo pri St. Clair Ave. in Chardon Rd. ob Euclid potoku, kateri prostor je tudi prejšnja administracija izbrala kot najbolj pripravnega.

Federalna rezervna banka se trudi, da pomaga trgovini in industriji

Washington, 1. avgusta. Zopet je ena vladna finančna agencija zasukala svoje premoženje na pot, da se pospeši ekonomična odpomoč narodu v Zed. državah, ko je odsek federalne rezervne banke pooblastil 12 svojih bank, da razširi posojilo privatnemu podjetju. To je bilo mogoče storiti z novim kapitalom za odpomoč brezposelnim, v vsoti $2,122,000,000.

Ta odredba stopi takoj v veljavo. To bo zopet dalo več milijonov dolarjev k rezervi Rekonstrukcijske finančne korporacije. Do tega novega vira za posojila niso opravičene banke, ki so že dobile posojilo od gori omenjene finančne korporacije. Vsa druga privatna podjetja se pa lahko obrnejo za posojilo na njih lastne obveznice, ki so dovolj varne, ali pa če polože kako drugo varščino. Ta posojila privatnim podjetjem se bodo dajala samo do 30. decembra, letos.

Ta je imel dobre živce

Topeka, Kansas, 1. avgusta. Dr. Paul Belknap, mlad zdravnik, se je prevrnil s svojim avtomobilom na železniško progo in je priletel ravno pod vlak. Vlak mu je odrezal obe nogi. Zdravnik se je privlekel do svojega avtomobila, poiskal tam svoj kovčeg in vzel iz njega obveze, s katerimi si je obvezal eno nogo. Za drugo si je pa napravil obveznice s svoje srajce. Tako obvezan se je naslonil na drevo in čakal pomoč tri ure. Zdravniki pravijo, da bo ostal pri življenju, ker mu ni odtekla kri, k čemur si je junaški zdravnik sam pomagal.

V Indiani so podjetni

Gary, Indiana, 1. avgusta. Severna Indiana, ki je poznana kot industrijska država, kjer pa industrija danes skoro mrtvo počiva, je postala zadnje čase prava poljedelska dežela. Več kot 20,000 družin je obdelalo kolikor je moglo dobiti prazne zemlje, na kateri se že leta ni nič pridelovalo in bodo pridelali nekaj vsaj za prvo silo. Na ta način je zraslo 43,900 lepih zeljenadnih vrtov v 45 okrajih. Vsak, ki dobiva podporo od dobrodelnih družb, mora pomagati obdelovati zemljo.

Izlet je bil uspeh

Kolikor se more izvleči iz tega in onega, je bil v nedeljo izlet k Conneaut jezeru velik uspeh. Vsak se pohvali. Lepa vožnja, lep dan, lepa zabava in — kar največ šteje — fina pijača tje in nazaj in tam. Izleta se je udeležilo 650 oseb. Sprevodniki na vlaku so spraševali, če bo tak izlet vsak mesec. Pa najbrže radi kantine, ki so jo peljali seboj.

Pa sami računajte

V nedeljo je bilo v clevelandskem mestnem štadiju toliko ljudi, kolikor prebivalcev imajo skupaj: Euclid, Painesville, Geneva, Fairport, Chagrin Falls, Bedford, Rocky River, Parma, Garfield Heights in Ravenna. Sedaj pa računajte.

Clevelandčan zgorel

V soboto je odšel na farmo Joseph Smitha, blizu Warren, Ohio Joseph Sporik iz Clevelanda. Ponoči je nastal na farmi ogenj, ki je zajel tudi Sporika, ki je zgorel. Pri gašenju sta bila dva delavca precej hudo obžgana.

Konvencija sprejema nove predloge; v torek zaključi

Indianapolis, Ind., 1. avgusta. Konvencija je danes rušila prejšne sklepe in sprejemala nove. Tako se je porušil sklep za tajniško plačo, da dobiva tajnik mesečno $200; sprejet nov predlog za $225 mesečno.

Ravno tako se je sprejel nov predlog, da dobiva predsednik nadzornega odbora $75 letno, drugi nadzorniki pa po $50 letno.

Sprejet je bil nov sklep za plačo blagajnika, da bo dobival $75 mesečno.

Predlagano je bilo, da bi se dalo na splošno glasovanje zidava novega jednotinega doma. Toda zbornica je ostala pri prvotnem sklepu.

Čitalo se je 16 raznih resolucij, ki so bile sprejete.

Sklenjeno, da ostane porodna nagrada po starem.

Sprejet je bil predlog, da se opusti asesment za mladinski oddelek za dva meseca.

Pošlje se resolucijo Mrs. Pishler, vdovi umrlega bivšega glavnega tajnika Joseph Pishlerja, v kateri izraža konvencija gorke simpatije nad izgubo vrlega soproga.

Konvencija je odobrila, da glavni odbor imenuje v raznih državah bolniške nadzornike, ki bodo nadzorovali eventuelne simulante, ki bi hoteli izkoriščati jednoto.

Živahna debata je bila glede pasivnosti. Končno je bil sprejet predlog, da se sprejmejo nazaj vsi oni člani, ki so bili črtani meseca maja, junija in julija, ako se priglasijo za zopetni sprejem do 1. septembra in če prestanejo zdravniško preiskavo.

Glede kraja prihodnje konvencije se je vršila borba med Clevelandom in Waukeganom. Zmagal je Cleveland, ki je dobil 75 glasov, Waukegan je dobil 69 glasov.

Konvencija se vrši v mesecu septembru; dan določi glavni odbor.

Sklenjeno je bilo, da se plača za zborovalno dvorano po $40 na dan.

Nato je poročal svoj sklep odbor za pritožbe v zadevi Zbašnik-Taužel. Odbor za pritožbe je priznal krivdo Taužlu in ga je kaznoval s trimesečno suspendacijo in da štiri leta ne more kandidirati v noben urad. Če tega ne sprejme, se ga črta iz jednote. Taužel se izjavi, da se ne čuti krivega in da ne ve, čemu je bil obsojen. Odgovarjata mu Zbašnik in Okolish. Taužlu se naroči, da mora jutri zjutraj povedati, če obsodbo sprejme ali ne.

Nato je Taužel apeliral na vso zbornico in zahteval poimensko glasovanje v tej zadevi. Poimensko glasovanje je izpadlo sledeče: 110 glasov, da se potrdi sklep odbora za pritožbe, 18 glasov proti in 21 glasov je bilo nevtralnih.

Ker odbor za prošnje in pritožbe ni podal še vsega svojega poročila, se bo zborovalo še v torek in sicer začne zbornica z delom eno uro prej, da tako v torek lahko zaključi zborovanje in reši ves dnevni red.

Šest oseb zgorelo v plamenih

Madisonville, La. — Farmerica A. Goldate je stopila včeraj v svojo kuhinjo, da prične kuhati zajterk. Ko je hotela prižgati peč, v kateri je bil petrolej, se je ta z velikim pokom razletela in v trenutku je bila vsa kuhinja v plamenu. V sosednji sobi je spalo njenih pet otrok, v starosti treh mesecev do 14 let, katere je skušala rešiti. Toda ogenj se je razširil s tako naglico, da je zgorela mati in vseh pet otrok. Poslopje je pogorelo do tal.

5 ubitih pri razstrelbi

New York, 1. avgusta. V kleti nebotičnika Ritz je nastal ogenj, katerega so skušali pogasiti ognjegasci. Naenkrat je nastala razstrelba, ki je ubila pet ognjegascev, 25 drugih oseb pa težko ranila. Razstrelba je razbila vse trgovine, ki se nahajajo v prvem nadstropju. Tako je razmetalo vse v notranjosti neke zlatarske trgovine, ki se nahaja tam, da so ure, prstani in druga zlatnina ležali kar po cesti. Draguljar pravi, da so bili samo trije predmeti, ki jih pogreša, vredni čez $87,000.00.

Hoover bo prezrl prohibicijo

Washington, 1. avgusta. V svojem sprejemnem ogovoru, ki ga bo imel Hoover tukaj 11. avgusta, bo popolnoma prezrl vprašanje prohibicije in bo samo govorl o ekonomskem vprašanju. Če bo Hoover to napravil, potem tudi v jesenski kampanji ne bo igrala prohibicija nobe vloge pri republikancih. To se tudi strinja z njihovo platformo, ki ni mokra ne suha.

Nickel Plate odprla delavnice

Nickel Plate železnica je včeraj odprla svoje delavnice v Conneaut in Lima, O. ter v Frankfort, Ind. Na delo je bilo vzetih 626 mož, ki bodo delali po osem ur na dan in sedem dni na teden.

Še ena žrtev izgredov

Washington, 2. avg. — Danes zjutraj je umrl v bolnici Eric Carlson, vojni veteran iz Oakland, Cal. na posledicah ran, ki jih je dobil zadnji četrtek med policijo in veterani v Washingtonu. To je druga žrtev izgredov v Washingtonu.

Zažgal mater in ubil sebe

Marion, O., 1. avgusta. V nedeljo večer je zgorelo farmersko poslopje Jacoba Hincle. V poslopju so našli zoglenelo truplo Hinclove matere, stare 70 let. Njega pa niso mogli najti nikjer in so že mislili, da je tudi on zgorel, ko so potem dobili njegovo truplo v bližnjem koruznem polju. Vidno je bilo, da se je sam ustrelil potem ko je zažgal lastno hišo.

Raketirstvo z biblijo

Chicago, 1. avgusta. V Chicagu so prišli na sled nove vrste raketirstvu. Pri vdovi, kateri je pred kratkim umrl mož, se oglasi prodajalec biblije. Zelo se "začudi," ko izve, da je umrl hišni gospodar, ki je "naročil" biblijo. Vdova, ki misli, da je ranjki res naročil biblijo, seveda plača in navadno — dvojno ceno.

Izropali lekarno

Dva roparja sta prišla v lekarno na 1017 E. 105th St., ukazala managerju, da je odprl blagajno, kjer je bilo od $500 do $1000 v gotovini. Denar sta bandita pobrala, nato pa zaklenila managerja in njegovega pomagača in se odpeljala v avtomobilu.

Pogrebnik izropan

V nedeljo večer sta prišla v pogrebniški dom na 733 E. 105. cesti dva moška. Eden se je nekaj časa pogovarjal s pogrebnikom, kot bi naročal pogreb. Kmalu pa je potegnil revolver in ukazal pogrebniku, da je odprl blagajno, iz katere sta roparja odnesla $425.00.

Nace Slapnik ima rad farme

Naš priljubljeni cvetličar, Mr. Ignac Slapnik je zopet odpotoval na farme. To pot jo je urezal k farmerju Pintarju v Genevo. To pot je pustil Nace soprogo doma in vzel seboj hčerko. Mnogo zabave, Nace!

Prišel pod avto

John Šestan, 8816 St. Catherine Ave., je bil precej poškodovan, ko se je včeraj prevrnil nanj truk. Prepeljan je bil v bolnico sv. Aleša.

* V New Yorku se govori, da bo newyorški župan kandidiral za governerja, ako bo odstavljen od županstva.

V Conneaut, O., novo zrakoplovno pristanišče

Conneaut, O., 30. julija. V soboto in nedeljo so se vršile tukaj velike slavnosti ob priliki otvoritve novega zrakoplovnega pristanišča, ki obsega 54 akrov zemlje. Trgovska zbornica je priredila sijajen program za ta dva dni.

15 oseb pilo zastrupljen alkohol

New York, 30. julija. V mestni mrtvašnici leži 15 moških iz vzhodnega dela mesta, ki so pili lesni alkohol, ali kako slabo brozgo, in umrli v velikih bolečinah na zastrupljenju. Policija preiskuje, kdo jim je prodal tekočino.

Pogon suhačev v Akronu

Akron, Ohio, 1. avgusta. V noči od sobote na nedeljo so napravili po Akronu pogon suhaški agentje iz Clevelanda in aretirali 15 oseb. Zaplenili so mnogo pijače. Policija v Akronu ni o tem pogonu nič vedela, dokler niso suhači preiskali že več prostorov, kjer se je točila opojna pijača.

Povodenj v Colorado

Pueblo, Colo., 30. julija. — Fountain in Arkansas reki sta prestopili bregove vsled velikega deževja zadnje dni in poplavili okolico. Utonilo je mnogo živine in voda je odnesla več mostov. Odneslo je tudi farmersko poslopje. Človeške žrtve ni bilo nobene.

Konferenca za petdnevni delovnik

Washington, 1. avgusta. Danes je pričela tukaj konferenca, da se splošno upelje v industrijo petdnevni delovnik, da se na ta način dobi delo za milijone brezposelnih. Poleg drugih zastopnikov, se bosta udeležila konferenca vladni trgovinski in delavski tajnik.

Prijetna zabava

Podružnica št. 10 SŽZ ima v četrtek svojo redno sejo, ki se začne ob sedmih, po seji prirede članice veselo zabavo. Pridite vse članice s svojimi možmi in prijatelji in tudi drugi, da se po seji malo pozabavamo v veseli družbi. Preskrbljeno je za najboljšo postrežbo.

* Iz Šanghaja se poroča, da je v ondotnih krajih izbruhnila kolera.

Prebivalci države Ohio bodo plačali več kot 110 milijonov dolarjev davka

Washington, 1. avgusta. V teku fiskalnega leta, ki se zaključi 1. julija 1933, bodo prebivalci države Ohio plačali preko $110,000,000 davka v zvezno blagajno. Ti novi davki se danes že čutijo v vsaki družini in se bodo še bolj. To je davek na avtomobile in pritikline, na bančnih čekih, na vstopnicah za veselice in drugem. Ta davek se danes pobira po vsej deželi. Ta novi davek bo tudi povišal davke na vseh dohodkih od 1. januarja do konca leta 1932. Toda ti davki po novem zakonu ne bodo plačljivi pred 15. marcem 1933, to je potem, ko bo nastopila nova administracija v Washingtonu, Hooverjeva ali pa Rooseveltova. Po računu ekspertov, bodo prinesli ti novi davki lepo vsoto $2,220,000,000. Tu pa še ni zapopadenih 160 milijonov dolarjev, kar bo prinesla nova poštnina na znamkah in poštnini prvega razreda. Zvišana poštnina na tri cente pri znamki se ne računa kot vladni davek, ker to samo pomaga nositi stroške pošte. Izračunano je, da bo samo Cleveland plačal $2,400,000 v zvišani poštnini, ali nekako $2.50 na osebo.

Republikanci odgovarjajo Rooseveltu

Washington, 1. avbusta. Republikanci, ki imajo važna mesta v sedanji administraciji, so danes ostro napadli zadnji Rooseveltov govor po radio. Senator Smoot, predsednik senatnega finančnega odbora, je izjavil, da je skušal Roosevelt z lepimi frazami preslepiti ameriški narod in mu predstaviti situacijo v napačni luči. Zakladniški tajnik Mills je pa rekel, da ko je Roosevelt govoril o narodnem kreditu, sploh ni vedel kaj je govoril.

Otrok umrl

Sinoči je umrl v Baby's and Children's bolnici Frank Zakrajšek, star 12 let, sin Frank in Mary Zakrajšek, 14309 Sylvia Ave. Poleg staršev zapušča še dva brata, Stanleya in Edwarda. Pogreb se vrši pod vodstvom A. F. Svetka. Čas pogreba naznanimo jutri. Prizadeti družini izrekamo naše iskreno sožalje.

Smrt mlade rojakinje

Umrla je Mary Marković, stara 21 let, stanujoča na 6112 Glass Ave. Rojena je bila v Elcor, Minnesota in je bivala v Clevelandu šest let. Tukaj zapušča starše, dva brata in eno sestro Bila je članica društva George Washington št. 180 JSKJ. Pogreb se bo vršil pod vodstvom Frank Zakrajšek; čas pogreba naznanimo jutri.

Baker bo vodil dobrodelne družbe

Newton D. Baker, poznani in vplivni clevelandski odvetnik, je bil imenovan, da bo načeljeval vsem dobrodelnim družbam v deželi, ko se bo pričela kampanja za nove vire, da se pomaga potrebnim prihodnjo zimo. Za Cuyahoga okraj je določena vsota $20,000,000, ali za $14,000,000 več, kot je izbral skupaj lansko leto Community sklad.

Denar bo povrnjen

Kdor ni rabil vozni listek za izlet v Conneaut jezero zadnjo nedeljo, lahko dobi denar povrnjen, ako prinese listek k blagajniku St. Clair Merchants Impr. Ass'n, John J. Grdini, na North American Trust banko.

Župan iz Johnstowna nasičuje veterane, ki so bili pognani iz Washingtona

Johnstown, Pa., 1. avgusta. Potem, ko se je župan tukajšnjega mesta, rdečelasi Eddie McCloskey, brez uspeha obrnil na Hooverja in na vodstvo Rdečega križa, da pomagajo sestradanim vojnim veteranom, jim je sam kupil en tisoč štruc kruha in 150 funtov slanine. Župan je ostro kritiziral mestno trgovsko zbornico, ki je prepovedala veteranom, da bi se ustavili v tem mestu. Ko župan ni dobil nobenega odgovora na prvo prošnjo od Hooverja, je poslal ponoven protest, ki se glasi: "Kot ameriški državljan, zahtevam odgovor na moj brzojav, kjer sem prosil pomoč za veterane. Kot župan mesta Johnstowna sem na vsak način opravičen do te vljudnosti. Ponavljam, da velika potreba zahteva takojšnje akcije."

Pred to brzojavko je poslal sledeč apel na Hooverja: "Tisoče mož, žen in otrok, ki so bili pregnani iz Washingtona, je tukaj, ki silno potrebujejo živeža, obleke in zdravil. V imenu človečanstva in poštenosti, prosim, da ste Američan s tem, da hitro pošljete pomoč. Situacija bo postala nevarna, ako ne pošljete pomoč takoj. Oči vsega sveta so obrnjene na vas. Odgovornost leži na Vas in samo na Vas."

Tukaj je sedaj kakih 5,000 veteranov, ki so se utaborili na 209 akrov obsegajoči farmi, ki je bila dana na razpolago veteranom. Postavili bodo lesene kolibe za veterane. Mnogo veteranov je obolelo in so iskali pomoči v bolnicah, toda te so že itak prenapolnjene. Veterani in njih družine so prebili noč ob ognjih, ki so jih zakurili, ker niso imeli dovolj odej na razpolago.

Rokoborec premagan

Portland, Oregon, 1. avgusta. Na policijsko postajo pride telefonsko sporočilo: "Pošljite hitro nekaj možakov: pri sosedu mož strašno pretepa svojo ženo!" V par minutah je bil patrolni voz na mestu. Ko prihiti policija v hišo, je našla tam na tleh moškega, ki je imel vso obleko raztrgano, ustnice razbite in oba očesa črna od udarcev. Spoznali so, da je to Bill Betz, bivši rokoborbec, katerega je njegova žena naklestila. Sosedje so pa mislili, da mož tepe ženo.

Poznan rojak umrl

Včeraj popoldne je umrl v mestni bolnici dobro poznani rojak Anton Bukovnik, star 66 let, doma iz vasi Tupaliče pri Kranju, p. d. Kovačev. V Ameriki je bival 26 let. Tukaj zapušča brata Mike in Petra Bukovnika, v starem kraju pa dva brata in sestro. Pokojnik je bil še samec in je živel na 995 E. 63rd St. Bolehen je bil že dlje časa, toda v bolnici je bil samo 18 dni. Bil je član društva "Kranj" in "Slovenija." Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalim pa naše iskreno sožalje. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj iz hiše žalosti na 14908 Sylvia Ave. pod vodstvom Frank Zakrajška.

Nesreča v državi Ohio

V soboto in nedeljo se je ponesrečilo v državi Ohio 12 oseb. Štiri osebe so bile ubite v avtomobilskih nezgodah, štirje so utonili, dve osebi sta bili ubiti z aeroplanom, eden je bil ustreljen in eden ubit od vlaka.

⊙Pismo ima pri nas Marija Runko.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00; četrt leta $1.75
Za Evropo celo leto $7.00, pol leta $3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. HEnderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 180, Tue., Aug. 2d, 1932

Porodna kontrola

Iz Berlina prihaja vest, da se je v Nemčiji tekom leta 1931 narodilo le 16 otrok za vsakih 1,000 prebivalcev. To je najnižje število, ki ga sploh more dosedaj nemška država zabilježiti.

Nemčija šteje danes 63,000,000 prebivalcev. Leta 1931 je bilo samo 305,525 več porodov v Nemčiji kot smrtnih slučajev, v letu 1930 pa so imeli v Nemčiji še 416,000 več porodov kot smrtnih slučajev. Izjemo tvori le mesto Berlin. Lansko leto je v Berlinu umrlo 10,718 več oseb, kot se jih je narodilo!

Kar se tiče porodnih slučajev je zlasti Italija silno nazadovala, Italija, ki je bila nekdaj med prvimi tozadevno. V letu 1884 je bilo v Italiji rojenih 39 oseb na 1,000 prebivalcev, v letu 1900 je to število padlo že na 33, in v letu 1927 pa na 27, in lansko leto na 25, dasi se diktatorična vlada Mussolinija trudi na vse načine, da to prepreči.

Pa tudi v Zedinjenih državah nismo nič boljši, samo da nismo še tako daleč prišli kot na primer v Angliji, dasi smo že precej blizu. Leta 1923 je znašalo število porodov v Zedinjenih državah 24.3 na vsakih 1,000 prebivalcev, in lansko leto je to število že padlo na 18.9. Na zelo ugodnem stališču pa je danes Poljska, ki je izkazala še v letu 1930 za 526,000 več porodov kot smrtnih slučajev. Na Poljskem pride še danes 32.9 porodnih slučajev na vsakih 1,000 prebivalcev.

Nič več se ne oglašajo sladke pesmice mamic pri zibeljkah novorojencev, kot se je to zgodilo svoje čase. Vsako leto je teh materinskih popevk manj, zlasti kar se tiče velikih mest. Metropolitan Life Insurance Co., največja zavarovalnica na svetu, vodi natančno tozadevno statistiko. V Bostonu je padlo število rojstev v dvajsetih letih za dvajset procentov. Edino večje mesto v Zedinjenih državah, kjer je število rojstev še nad 20 za vsakih 1,000 prebivalcev, je — kdo bi si mislil — Pittsburgh!

Poznavalci razmer trdijo, da gre bela rasa navzdol, proti svojemu iztrebljenju. Vse očitno kaže, kot da bi belopolti niki sklenili rodovni samomor. In glavni vzrok, da število rojstev ni enako številu pred, recimo, dvajsetimi leti, je na vsak način porodna kontrola. Ni več dolgo čas od nas, ko bo tako v Angliji, kot v Nemčiji število smrti prekašalo število rojstev, dočim se v Franciji godi že nekaj let sem.

Teorija, da pada število rojstev, ker se je gibanje porodne kontrole tako razširilo, je precej dobro opisana po dr. J. J. Spenglerju, profesorju narodne ekonomije na univerzi države Arizona. Vzrok, da se izvaja porodna kontrola je pomanjkanje verskega čuta, duševni nemir, ki preganja narode, emancipacija žensk in zlasti pa gospodarski faktorji.

"Da je porodna kontrola znak današnje morale," pravi dr. Spengler, "Je očividno v dejstvu, da je njeno prakticiranje ostro napadano po dobro organizirani propagandi rimokatoliške cerkve."

Dr. Spengler nasvetuje, da država pobija porodno kontrolo s tem, da razpisuje nagrade staršem, ki imajo otroke. Država ne bi plačevala nagrade samo v denarju, pač pa bi staršem tudi na drugi način pomagala, kot na primer, da bi čuvala zdravje matere in otroka potom zdravnikov in bolničark, s prostimi zdravili in prosto bolniško postrežbo. "Otroci," pravi dr. Spengler, "so ekonomska komodideta, in kot take jih moramo smatrati, ako želimo preprečiti hiranje in končno propast zapadne civilizacije."

Zopet drugi trdijo, da bo zmanjšano število rojstev končno znižalo tudi število brezposelnih v času krize, toda na drugi strani pa bo treba tudi manj pridelati za manjše število ljudi, in bi se to nekako izenačilo. Zmanjšano ali zvečano število rojstev tudi nima nobenega odločilnega pomena glede vojsk in oboroževanja. Jasen vzgled imamo pri tem v Franciji, ki ima najmanjše število rojstev, ki letno padajo, pa je najbolj militaristična država v Evropi. Edina tolažba, ako ima porodna kontrola sploh kako tolažbo, obstoji v tem, da kar zgubimo v številu, mogoče pridobimo v kakovosti, kar je pa dvomljivo, ker tudi dokazano ni.

D O P I S I

Cleveland, O.—Namenil sem se, da tudi jaz enkrat napišem dopis za Ameriško Domovino, kot dolgoletni naročnik tega lista. Ne morem drugače, kot da se zahvalim mojima dvema hčerka, ko smo se na 17. julija odpeljali na prijazne Matevž Hribarjeve farme z mojo ženo in par drugimi prijatelji in sicer ob priliki 40-letnice najine poroke. Tudi leta 1892 je bilo na nedeljo, ko sva stopila prvič pred oltar in pred 15 leti, ko sva obhajala 25-letnico poroke je bila tudi nedelja, katero smo tudi obhajali na Hribarjevi farmi. Letos smo si mislili: dela ni, denarja ni, vse se je porabilo v tej depresiji, se bomo pa kar na tihem odpeljali na Hribarjeve farme.

V treh avtomobilih se odpeljemo malo pred poldne. Eden mojih prijateljev mi je rekel, da ni bil še nikdar na Hribarjevih farmah in da bi se enkrat rad tje peljal. Pa mu rečem: "Jaz sem pa ravno tje namenjen. Kar hitro se odpravi, pa se bomo skupaj peljali!" Moje lize ni bilo treba nič krmarit, ker že sama ve pot tje. Kmalu po poldne se prifuramo tja, kjer so nas prav prijazno sprejeli. Posedemo se po zeleni trati, da se navžijemo svežega zraka. Kmalu pa zaslišimo ropotanje avtomobilov. Doli od glavne ceste pridrvita dva avtomobila in se ustavita na dvorišču. Z avtomobilov poskačeta dve družini, ki nas začneta takoj dražit; "Aha, ste nas mislili potegniti in se sami lepo zabavat. Pa se ne boste sami, se bomo skupaj in z vami obhajali 40-letnico Vaše poroke. Akoravno niste hoteli povedati za to slavnost, pa smo vseeno zvedeli."

Začeli so razgrinjat bele prte po trati in na prteh so se razvrstile najboljše jedi in pijača. Prav imenitno smo se zabavali ob dobrih telesnih delih in tudi veselega petja ni manjkalo, to se razume. Tudi Mr. Hribar nas je "tretal" s par bokali.

Zato se zahvalim mojima dvema hčerkama: družini Mr. in Mrs. Skufca, družini Mr. in Mrs. Stearns, sinu Mr. Rudolf Perme, družini Mr. in Mrs. Skerl in družini Mr. in Mrs. Suhadolnik. Tudi Mr. Matt Hribarju se prav lepo zahvalim za prostor in za bokale ohajčana. Tako veselo se z mojo ženo že dolgo nisva zabavala. Kako veselega in srečnega se človek počuti med pravimi prijatelji, ker danes so redki, da bi bili res pravi prijatelji.

Mr. in Mrs. F. Perme.

Library, Pa.—Še nisem dolgo naročnica Ameriške Domovine, pa se mi je list že zelo priljubil. Novice, povesti in dosti drugega podučljivega čtiva je v listu, da se človek lahko dosti nauči, naj bo v političnem ali v drugem oziru. Noben bi ne smel biti brez tega lista. Posebno Jakatova kolona nas mnogokrat jako zabava.

Po tem listu sem tudi zvedela za moje rojake, ko sem čitala žalostno novico, da je umrl rojak Jakob Germek, katerega sem osebno poznala, kakor tudi poznam njegovo soprogo, brate in sestro. Vsi smo doma iz iste vasi. Posebno na sestro ranjcega, Mrs. Marion Debevec sem se večkrat spomnila, ta pa zato, ker sva hodili skupaj v šolo. Vsem prizadetim moje iskreno sožalje!

Delavske razmere tukaj desetkrat sto procentov pod ničlo. Nihče naj ne hodi sem za delom. Ne vem, kdaj bo minila Hooverjeva mizerija. Mislim, da smo jo vsi že do grla siti. Če bo pa še kaj dlje časa trajala, nam bo pa že vrh glave ven gledala. Zbudimo in predramimo se, komu bomo dali svoje glasove v novembru. Oddajmo svoje glasove demokratu ali pa socialistu, da se kaj izpremeni. Saj slabše ne more biti, kakor je.

V rovu Montour št. 10 je pobilo 5. julija rojaka John Johnsona. Nekateri v Clevelandu ga poznajo, ker je bival pred nekaj leti tam. Sedaj se nahaja v bolnici v Pittsburgh, Pa.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista.

Uršula Lipovšček.

DRAGI PRIJATELJICI V SPOMIN

Cleveland (Collinwood), O.—Kar ne morem si misliti, da nas je tako hitro zapustila naša draga prijateljica Mary Peterlin. Bila je tako dobra, blaga žena, zvesta tovarišica svojemu soprogu, najboljša mati svojim otrokom. Me prijateljice jo zelo objokujemo in pogrešamo. Ni dolgo tega, kar je bila pri nas in je bila zelo vesela, ker se je počutila boljša po dolgi bolezni. Oh, kako sem bila tudi jaz vesela, ko sem jo zopet enkrat zagledala pri nas! "No, sedaj bom pa večkrat k vam prišla," je rekla. Pa kdo bi si bil mislil, da je bila tekrat zadnjič pri nas in da nas bo tako hitro zapustila.

Draga Mary! Ti si prestala svoje in si odšla od nas, toda mi Te ne bomo pozabili. Nosili bomo spomin na Te v svojih srcih, dokler tudi mi ne predmo za Teboj. Spavaj sladko, draga Mary v ameriški zemljici. Tvoja žalujoča prijateljica

Ivanka Sodja.

Farmerji bodo štrajkali

Des Moines, Iowa, 1. avgusta. Predsednik farmerske zveze v Iowa je naznanil, da so člani te zveze sklenili, da na 15. avgusta ne bodo poslali na trg niti enega svojih pridelkov.

ZAPISNIK SEJE JUGOSLOVANSKE SEKCIJE ZA BREZPOSELNO ZAVAROVANJE

vršeč se v SND na večer 29. julija, 1932

Začasni predsednik Skuk odpre sejo ob 8:15 ter pozove zbornike k redu. Prečita se imena začasnega odbora; navzoči vsi. Predsednik vpraša zbornico, ali naj začasni odbor obstoja še toliko časa, da se izvoli stalni odbor, ali naj se tudi za nocojšno sejo nov začašni odbor. Stavljen in sprejet predlog, da ostane ta začasni odbor, dokler se ne izvoli stalnega. Zapisnik zadnje seje se sprejme kot čitan.

Vpišejo se novi zastopniki, kot sledi: James Koželj za društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ, F. Benčina za društvo Slovan št. 3 SDZ, F. Somrak za Slov. Nar. Dom na St. Clair Ave., F. Mlakar za društvo Delavec št. 257 SNPJ, A. Vehar za Federacijo SNPJ, Olga Vehar za Jugosl. Soc. klub št. 27 JSZ mlad. oddelek, Leo Poljšak za društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ in za isto društvo tudi A. Jankovič. Josephine Močnik za društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, S. Trebec za društvo Sv. Kristine št. 219 KSKJ.

Nato se preide na poročilo odbora, ki je imel nalogo za sestavo resolucije. Odbor poroča, da se je zedinil za resolucijo, ki je bila predložena po začasnem odboru na zadnji seji, ker odbor vidi, da je zelo praktična. Izjema je le točka 11, ki se jim ne vidi praktična iz razloga, ker dela preveliko razliko med delavskim slojem. Od centralnega odbora se je seje udeležil tudi Mr. Mandelcorn. Začasni predsednik ga vpraša, ako je pripravljen pojasniti radi te točke, s katero se ne strinja naš odbor. Mr. Mandelcorn se radevolje odzove ter pojasnjuje, da ni mogoče, da se ne bi delalo nekake razrede, procentualno po zaslužku posameznega delavca. Povdarja pa, da je sekcijam dano na prosto voljo, da ukrepajo in sklenejo na sejah ter nato poročajo za sprejem na skupnih sejah centralnega odbora potom njih resolucij.

Rupnik ima dva vprašanje, namreč: radi pri procentih za otroke. Mr. Mandelcorn mu pojasni, da za enega otroka je zavarovalnina večja za 5%, za nadaljnega otroka se pa zviša za nadaljnih 5%. Za nadaljno število otrok se pa zavarovalnina ne zviša več, ker ako bi se upoštevalo večje število otrok, bi zavarovalnina presegala vsoto delavčevega zaslužka.

Drugo vprašanje je radi točke 17-a, radi delavcev, ki morajo stanovati eno leto v državi Ohio, predno so opravičeni do zavarovalnine. Pojasnilo sledi, ker se s tem prepreči nezaposlenim seliti se v to državo ter izkoriščevati zavarovalnino.

Iz zbornice pride vprašanje, kakšno priliko daje ta zavarovalnina brezposelnim delavcem na kmetijah. Pojasnilo, da bi se tem delavcem dalo zavarovalnino po odstotku njih zaslužka.

Stavi se drugo vprašanje: zakaj se deluje za to zavarovalnino samo za državo Ohio, zakaj se ne deluje za federalni zakon zavarovalnine. Mr. Mandelcorn pojasnjuje, da je najprej potreba, da se nekaj napravi doma, potem se šele lahko gre na federalno vlado. Povdarja, da je zelo težko kaj doseči v Washington, ker tam nas ne poznajo. Daje v primer današnje zahteve vojaškega bonusa, kaj se je doseglo, kako jih preganjajo in podijo iz Washingtona. Nadalje povdarja, da ako bi se zahtevala ta zavarovalnina od federalne vlade, da bi šele prihodnja generacija kaj dosegla.

Iz zbornice se sliši, da bi se stavilo še nekaj vprašanj in pojasnil, toda sliši se pa tudi, da je tega dovolj, zato se prekine s vprašanji in se nadaljuje z redom. Začasni tajnik pojasnjuje, da bi bilo potreba, da se sklene, če smo pripravljeni ustanoviti slovensko sekcijo za brezposelno zavarovalnino za državo Ohio. Andrej Tekavc stavi predlog, da ustanovimo slovensko sekcijo, ter se priključimo centrali Unemployed Insurance Association of Ohio. Predlog sprejet.

Ker se pa iz zbornice sliši, da bi se morala imenovati jugoslovanska sekcija, ker se ne ve še, če kaj delujejo na tem druge slovanske narodnosti, je bil stavljen in sprejet predlog, da se imenuje Jugoslovanska sekcija za brezposelno zavarovanje države Ohio. Nato je bil stavljen predlog po Barbiču, da se sprejme vsa zahteva ali zakon, predložen po odboru za sestavo resolucij. Po daljšem razmotrivanju je bil predlog sprejet.

Nato se čitajo pravila predložena po odboru za resolucije. Pri točki članskega asesmenta je bil stavljen in sprejet predlog Mr. Medveška, naj se deli na polovico: ena polovica naj ostane za domače kritje stroškov, in drugo polovico naj se pošlje na centralo. Članarino ali asesment naj bi se prispeval po številu članstva društev in klubov. Predlog stavljen in sprejet, da je prispevalna članarina za društva in klube s 50 člani $1.00 na leto. Društva in klubi s 50 do 200 člani je članarina $2.00 na leto in za nad 200 članov je članarina $3.00 letno.

Predlog stavljen in po daljšem razmotrivanju sprejet, da imajo pravico do stavljanja predlogov in volitev samo zastopniki društev in klubov. Nato je bil stavljen in sprejet predlog, da se pravila sprejmejo s temi popravki.

Preide se na volitev stalnega odbora. Predsednik Frank Černe, podpredsednik Joseph Skuk. tajnik Joseph Terbižan, blagajnik Joseph Okorn, zapisnikar Louis Zorko; nadzorni odbor: Joseph Batis, Anton Jankovič, Andrej Tekavc. Organizatorji so izvoljeni sledeči: Za West Park Mlakar, Collinwood Frank Benčina, za Euclid Ludvik. Za zastopnike na sejo centralnega odbora so sledeči: Virant, Poljšak, Benčina, M. Debevc in Črtalič. Vsi ti odborniki so bili izvoljeni brez opozicije ali soglasno.

Upravnemu odboru se da naloga, da skliče prihodnjo sejo, kadar bo potreba. Ker je bil s tem večerni red izčrpan, zaključi začasni predsednik Joseph Skuk sejo ob 11:15 zvečer.

Joseph Skuk,
začasni predsednik,
Joseph Okorn,
začasni zapisnikar.

KOLIKO LJUDI LAHKO ZEMLJA PREŽIVI

Profesor na dunajski univerzi, dr. Hugo Hassinger, je obelodanil svoja proučevanja dolgih let, koliko ljudi lahko naša zemlja preživi. Od površine naše zemlje, 500 milijonov kvadratnih metrov, ni niti ena tretina celine. Ako bi bila vsa ta celina tako gosto naseljena, kot je na primer Nemčija, bi nikakor ne mogla preživljati svojega prebivalstva. K sreči je mnogo naše zemlje, kjer se pridela več, kot se pa potrebuje doma. Tudi narava sama ni simpatična gosto naseljenim deželam, kar se da sklepati iz števila zmanjšujočega se prebivalstva.

Je pa več načinov, da se prisili zemljo, da bolj rodi. Na primer v vzhodni Evropi se lahko pridelki zemlje podvoje, ako se zavrže stare metode obdelovanja zemlje. Mnogo je še prazne zemlje, kjer se ne prideluje še žita, ki bi se sicer lahko pridelovalo. Zopet je pa mnogo zemlje, kjer bi radi neugodne klime in drugih zadržkov nikakor ne raslo žito, na primer: polarni kraji, gorovja in puščave. K temu spadajo tudi gozdnati kraji, kateri se radi lesa ne smejo uničiti.

Gotovo je, da se z modernimi stroji in najnovejšo metodo obdelovanja zemlje isto lahko prisili, da bo rodila še enkrat toliko kot sedaj. Danes živi na zemlji dve miljardi ljudi in ako bi se zemljo dovolj dobro obdelalo, bi ista lahko preživela šest miljard ljudi.

Profesor Hassinger vprašuje, kdaj bo na zemlji toliko ljudi. Računa na podlagi leta 1800, ko je štelo svetovno prebivalstvo eno milijardo duš, ki je pa do danes naraslo že na dve milijardi. Tega hitrega množenja niti vojske niso mogle ustaviti. Če bo šlo s tako naglico naprej, bo naraslo svetovno prebivalstvo v 300 letih na tisto število, ki bi ga bila še v stanu naša mati zemlja prerediti. Potem bi pa bile življenske potrebščine izčrpane, če ne bo med tem kulturna tehnika toliko napredovala, da človek ne bo več odvisen za prehrano na pridobivanje iz zemlje. Na vprašanje, če bo v 300 letih res nastopila katastrofa, da ne bo zemlja mogla dati dovolj živeža vsem ljudem, so pa še drugi fakti merodajni. Najprej se zdi, da je človeštvo ravno sedaj na višku pomnoževanja, in da stoji pred točko, ko se bo začelo zmanjševati. Pri tem ne igra velike vloge pomanjkanje prehrane ali javne morale, ampak gospodarske in stanovanjske razmere. Za bodoče se pa zdi, da bo za človeštvo jako važno vprašanje razdelitve one zemlje, ki bo v bodoče mogla dati več življenske prehrane. To je zemlja tropičnih pasov in ljudje, ki se v teh krajih boljše in lažje prežive kot v zmernih pasovih, so prebivalci Indije in sploh na vzhodu. Toda tamošnji prebivalci se tudi zelo hitro množe in potrebujejo vedno več prostora zase. Vprašanje je torej, če bi prišlo do potrebne razdelitve zemlje med vse ljudi, če jo bodo hoteli ti prebivalci, ki si jo sedaj lastujejo, prostovoljno odstopiti, ali pa bo prišlo do krvavih bojev, ki bodo odločili bodočnost človeštva.

LEDENIK V OGNJENIKU

Ruska znanstvena ekspedicija, ki je raziskovala pogorja v Armeniji, je odkrila v žrelu 5000 metrov visokega ugaslega ognjenika Alagesa mogočen ledenik. To bo kropa, če začne ognjenik zopet bruhati.

Dnevna vprašanja

1. Kdo je vodja manjšine v senatni zbornici ameriškega kongresa? 2. Kdo je vodja manjšine v poslanski zbornici kongresa? 3. Za koliko let je izvoljen governer države Ohio? 4. Katera reka v Jugoslaviji ima dva imena? 5. Koliko znaša plača predsednika Zedinjenih držav? 6. Koliko znaša plača podpredsednika? 7. Katera reka teče skozi glavno mesto Washington? 8. Kje stoji Vilharjev spomenik? 9. Kdo je vrhovni zdravnik Jugoslovanske Katoliške Jednote? 10. Kateri baseball klub v American ligi je na prvem mestu?

Odgovori na vprašanja

1. Senator Joseph Robinson, iz države Arkansas, demokrat.
2. Kongresman Robert Snell, iz države New York, republikanec.
3. Za dve leti.
4. Ljubljanica, ki se imenuje do Planine — Pivka. Od tam pa teče pod zemljo in privre pri Vrhniki na dan, kjer jo imenujejo Ljubljanica.
5. $60,000. To je od 1. julija, 1932, naprej. Pred tem je imel predsednik $75,000 plače na leto.
6. $12,500. Njegova plača je bila znižana s prvim julijem od $15,000 na $12,500.
7. Reka Delaware.
8. V Planini na Notranjskem. Pred laško okupacijo pa je bil v Postojni.
9. Dr. F. J. Arch iz Pittsburgha.
10. New York.

Če verjamete al' pa ne.

"Ti, jaz sem pa sklenil, da ne bom od sedaj naprej več jedel mesa."

"Zakaj pa ne? Ali ti je to priporočil zdravnik?"

"Ne, ampak mesar mi ne da več kredita."

△

Dve prijateljici se srečati po dolgih letih. Po vsakojakih pogovorih prideta tudi na otroke. Ena pravi, da ima že tri odrasle hčere, na kar jo vpraša prijateljica:

"Kakšen poklic so si pa izbrale tvoje hčerke? Ali si jih dala kaj posebnega izučiti?"

"O, ja! Najstarejša je zobna zdravnica, druga je odvetnica, tretja pa ni bila za nobeno rabo in jo bom morala omožiti."

△

Gospa reče svoji kuharici: "Micka, zdi se mi, da je vaš ženin zelo zapravljiv."

"Tisto pa ne, gospa, še celo varčen je. Celo kadar pride k meni v kuhinjo, vedno ugasne luč, da se tako prihrani na kurivu."

△

Star in bogat vdovec, ki je živel s svojo gospodinjo samcat v lepi vili, pride k zdravniku radi malega prehlada. Zdravnik ga preišče in mu končno reče:

"Stvar ni nevarna; samo mal prehlad. Par večerov spijte vroč čaj, v katerega ste vlili polovico ruma, pa vam bo odleglo."

"Oh, gospod doktor, v svojem življenju nisem imel v hiši kapljice opojne pijače, ker sem velik privrženec prohibicije, sedaj naj pa sam — ? To ne gre. In kaj bo rekla moja gospodinja, če bom začel sedaj na stara leta piti rum. Saj bo vse raznesla med ljudi in izgubil bom vse spoštovanje."

"Pa napravite takole: recite gospodinji, naj vam prinese vročo vodo, da jo boste rabili za britje. Potem pa v svoji sobi prilijte rum v krop in nekaj sladkorja, pa ne bo nihče o tem vedel."

Tri mesece zatem sreča zdravnik gospodinji tistega vdovca in jo vpraša, kako se kaj počuti njen gospodar.

"Revež, velik revež, zmešalo se mu je," tarna gospodinja.

"Zmešalo? Kaj ne poveste."

"Da, zmešalo; že zadnje tri mesece se namreč vsak dan desetkrat do petnajstkrat obrije."

△

"Ali ni to čudno: v svoji zadevi sem se obrnil na dva odvetnika in oba sta izrazila enako."

"Kaj sta pa rekla?"

"Oba sta rekla, da hočeta imeti $50 naprej, predno prevzameta tožbo."

△

Mlada ženska je prvič spekla paj. Ko pride možiček zvečer domov, mu vsa v solzah dene paj na mizo, rekoč:

"Poglej, dragec, kaj se je napravilo s tem pajem. In vendar sem se toliko trudila in ga skušala napraviti kar najboljšega, da ti bom ustregla."

Mož pogleda paj, ki je bil bolj podoben deski kot pa paju, pa jo potolaži: "Nič ne jokaj, ljuba ženica. Paja pa ni treba metati proč; deli ga bomo na gramofon, morda bo pa le kaj lepega prišlo ven."

△

Vdovec, star 50 let, je poročil dvajsetletno dekle. Obišče ga prijatelj, ki mu pravi: "Pa si kaj mislil, ko si oženil tako mladega dekleta? Ona je stara 20 let, ti pa 50, to že še gre. Ampak v desetih letih bo ona stara 30, ti pa 60. Kaj pa potem?"

"Potem bom pa vzel divors in poročil kako mlajšo," samozavestno odgovori možak.

Za naše gospodinje

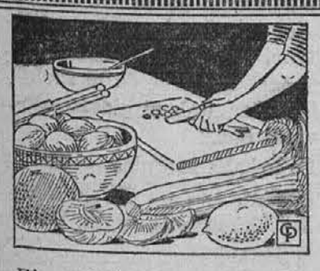

Fina solata se napravi tudi na ta način: Vzemite koščke pomaranče in orehova jederca ter sesekljano celery. Pridenite french dressing, kateri ste pridejali sok citrone mesto kisa.

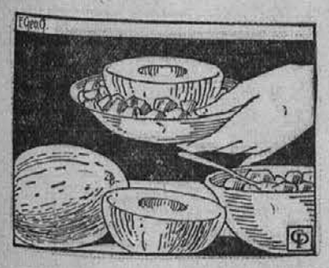

Kantalope ne servirajte s stolčenim ledom znotraj, ker to pokvari okus. Led naj bo zunaj okrog kantalope.

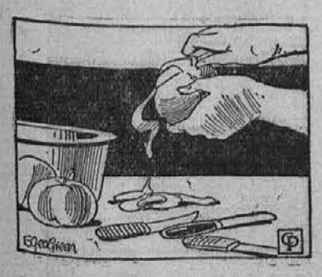

V času prezerviranja sadja, ko mora gospodinja mnogo lupiti, naj ima pri sebi več nožev za lupljenje.

Ako se napravi na preprogo ali na platno madež od črnila, se istega lahko odstrani, ako se potrese na madež suha sol.

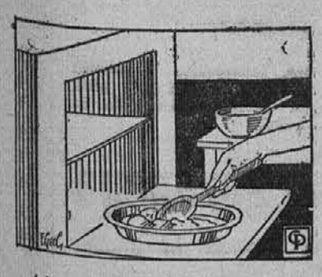

Ako se vam rujavi sladkor strdi v kepe, ga denite za par minut v toplo peč, da se kepica razprostre.

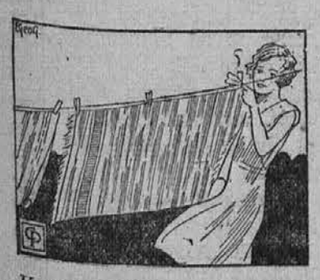

Kadar operete vse perilo, denite v milnico kose preprog (rag rugs) in jih obesite na sušilno vrv tako, da jih pritrdite na koncu. Preproge se bodo lepo vlegle po tleh.

Ako se hočete družini prikupiti, izdolbite okrogle rdeče redkvice in jih napolnite s pimento sirom; v sredo pa vtaknite vejico peteršilja. Oboje je jako okusno in tudi na mizi lepo izgleda.

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Vprašanje: Prosim za nasvet v sledečem slučaju: Bil sem oženjen devet let. S ženo sva imela dvoje otrok. Potem me je žena tožila za razporoko, katero je tudi dobila. Sodnijskim potom so prodali najino hišo; žena je dobila tri dele, jaz pa enega. Vrhu tega so me obsodili, da moram plačevati za otroke do 16. leta. Nekaj časa sem plačeval in ko se je ona v drugič poročila, nisem hotel več plačevati in sem odšel v drugo državo. Zvedela je za moje bivališče in me hotela dati zapreti, zato sem zopet pobegnil drugam. Tukaj sem si kupil hišo in živim tukaj. Moja žena je zopet zvedela za moj sedanji naslov, pa me nič ne nadleguje. Otroka sta stara 17 in 18 let. Prosim pojasnila, če mi še kaj more.—J. H.

Odgovor: Oče mora skrbeti za svoje mladoletne otroke. Tudi razporoka ne prekine te dolžnosti, ki jo polagajo zakoni te države na družinskega očeta. V razporočni določbi sodnik določi, kdo naj ima otroke v oskrbi in koliko mora oče plačevati za vzgojo svojih otrok. Kadar oče izplača določeno vsoto, je potem prost nadaljnih plačil. Po določbi sodnije bi bili vi morali plačevati vsak teden ali mesec določeno vsoto za otroke in ker niste plačevali, dolgujete še vse, kar ste zaostali. To je vaš dolg in se vedno še lahko iztirja kot dolg.

Vprašanje: Moj daljni sorodnik je nenadoma umrl brez oporoke. Bil je vdovec in ločenec in ni bil ameriški državljan. Vsi njegovi bližnji sorodniki se nahajajo v Jugoslaviji. Lastoval je hišo in precej premičnine. Pogrebnik je takoj obvestil jugoslovanskega podkonzula, da uredi potrebno. Toda podkonzul ni tri tedne ničesar storil v tem oziru in ljudje so mnogo stvari odnesli. Po treh tednih je podkonzul imenoval administratorja. Ta je razklical dražbo, a na dražbi je samo zapisal imena onih, ki hočejo kaj kupiti, dražba se pa ni vršila. Čez teden dni je pa zopet razklical dražbo, toda prišli so samo prejšni ponudniki, ki so dobili za par dolarjev stvari, ki so bile več vredne, ker ni bilo ponudnikov. Vse skupaj je dražba prinesla okrog $70, ki bi sicer morala prinesti še enkrat toliko. Pol hiše je v najemu, pol pa ne. Nihče ne plačuje ne vode ne davkov. Kam bo šel denar, ki pride za najemnino? Moj prijatelj ima na posestvu, a ne dobi nobenih obresti, ker je že pokojni zaostal na plačevanju istih. Na kak način bi se dalo to rešiti in kdo bo plačal vse te stroške?

Odgovor: Kar se tiče dražbe, bi mogli administratorja prijeti, ako morete dokazati, da sta bila vodja dražbe ali administrator in pa kupec v kaki zvezi. Dolžnost administratorja je, da proda stvari za najboljšo ceno. Če tega ne napravi, nosi on odgovornost. Zadevo lahko izročite Vašemu odvetniku, ali pa se obrnite na probatno sodnijo v novem sodnijskem poslopju na Lakeside Ave.

Dolžnost administratorja je tudi, da skrbi za posestvo in plača dolgove takega posestva. Zato je nemogoče razumeti, da se ne plačuje davkov, ako se pobira najemnina. Za ves denar in za vse posestvo bo moral dajati administrator odgovor sodniji. Morda so že položili kak račun na sodniji. Če so ga, potem to lahko prinajdete na sodniji.

Kar se tiče Vašega prijatelja in njegovega dolga, mu je samo ena pot odprta in to je prodaja posestva sodnijskim potom. Če mu ne plačuje obresti in ne plačujejo davkov je boljše zanj, če takoj prične s prodajo. Večji bodo stroški, manjša bo njegova sigurnost za denar. Naj se posvetuje s kakim odvetnikom, če ga pa še nima, naj najame kakega Slovenca, na katerega se lahko zanese. Imeti mora človeka, ki bo gledal za njegove koristi ne za druge.

Dolžnost administratorja je, da zaključi zapuščino v enem letu. V vsaki zapuščini so sodnijski stroški najmanj $50.00 in lahko znašajo tudi $150.00. Plača administratorja je pa odvisna od vrednosti zapuščine. Stroški sodnijske razprodaje bodo znašali okrog $125.00. Administracijski stroški se bodo plačali iz cele zapuščine.

Vsak neplačan davek in drugi stroški so udarec prvi vknjižbi. Edina pot je, da se najame odvetnika in prične s tožbo prodaje posestva in da se zahteva takoj receiverja, ki bo oskrboval premoženje, dokler posestvo ne bo prodano. Na ta način bo prva vknjižba najbolj zavarovana.

Obisk pri dveh starih zakoncih

Žužemberk, 8. julija.

Vaš dopisnik je obiskal zakonsko dvojico Janeza in Jožefo Blatnik v Drašči vasi 25, župnija Šmihel, občina Žužemberk. 58 let že živita skupaj lepo zakonsko življenje. Oče je izpolnil 9. januarja 91 let, mati pa 27. marca 87 let. Oba sta sicer še zdrava, le očetu je začel rak razjedati levo uho. Spominja se še časov, ko sta propadli tlaka in desetina. Na vprašanje dopisnika, če je hodil v šolo, odgovori, da takrat ni nihče vedel kaj je šola "Hodili smo samo h krščanskem nauku, da smo se naučili molitve za prvo sv obhajilo Pozneje, ko sem bil že večji, je župnik Golob napravil slike črk in povabil otroke v župnišče in učil brati in pisati Tudi orgel ni organista ni bilo Ker nismo znali brati pri sv maši, smo pa pel Eden je začel naprej, nato pa smo vsi pritisnili za njim in pela je vsa cerkev, da je bilo veselje Leta 1861 sem bil potrjen k vojakom in sem služil štiri leta pri 17. pešpolku v Ljubljani. Komaj sem bil eno leto doma, že me je cesar poklical na vojsko. Odmarširali smo na Italijansko. Na krstni dan smo se udarili pri Kustoci. Bil sem pri 3. kompaniji 17. pešpolka. Zjutraj so me določili za sanitejca in sem ves dan nosil ranjence. Bitka je bila silno huda. Od 160 mož moje kompanije je prišlo k menaži zvečer samo še 14 mož. Vsi drugi so padli ali so bili ranjeni, ki so pa tudi pomrli, ker so Pijemontezarji krogle zastrupili. Mišmaževega iz Reberc pri Zagradcu sem dobil ležati s prestreljeno stopaljo. Ujel sem konja, ki je dirjal po polju brez gospodarja in sem ranjencu pomagal na konja, da je odjahal na obvezovališče, pa je kmalu umrl, ker je bila krogla zastrupljena. Drugi dan smo se pripravili za napad, pa pridejo ordonanci s poveljem, da je sklenjeno premirje. Šli smo v Verono in smo bili tam do jeseni, ko je cesar "prodal" Beneško Taljanu. Ko smo odkorakali, so Taljani noreli od veselja. Bil sem 8 let v Ameriki, da sem kupil to domačijo."

Povprašam še mater, ki mi reče: "Moj oče je bil kovač in se je pisal Smrekar. Sam je v svoji kovačnici napravil stolpno uro, ki je šla trideset let in jo imajo še sedaj v Šmihelu spravljeno. V mladosti sem služila za deklo, dokler se nisem poročila. Dva sinova imama v Ameriki in enega doma. S "ta starim" se nisva nikdar skregala." — Želel sem sliko, pa je nimata. Z željo, da bi učakala biserno in železno poroko, se poslovim od njiju.

ZAHVALA

Mrs. Mary Lovšin, 4058 St. Clair Ave. je darovala za Slovensko mladinsko šolo SND vsoto $3.00, ker se ni mogla udeležiti šolskega piknika, za kar se ji iskreno zahvaljujemo. Iskrena hvala tudi Mrs. Likar za pomoč na pikniku in Mr. Jos. Likarju za brezplačno napravljen napis. Ta imena so bila pomotoma izpuščena v prejšnji priobčitvi.

Prosvetni odbor Slov. mlad. šole.

EARL DERR BIGGERS:

KITAJČEVA PAPIGA

"Ne protivim se, le opozarjam vas, da sem vaš stanovski tovariš in bi vas rad obvaroval pred zmoto, ki bi vam lahko povzročila bridko kesanje."

"To nevarnost rad prevzamem nase, moj dragi! Torej, kaj se godi tukaj?" Sodnik Cox je nagovoril gospodarja. "Prihajava radi umora Louieja Wonga. Bliss je presenetil snoči vašega kuharja z vašim gostom, gospodom Edenom, na železnici, v civilni obleki in v zelo sumljivem tovarištvu."

"Na pravi sledi ste," je zagotavljal gospodar. "Ni dvoma, da je on zabodel Louieja. Poleg tega pa ima pri sebi biserni niz, ki je moj. — Prosim, vzemite mu ga!"

"Rad, gospod Madden!" Sodnik je hotel začeti telesno preiskavo, toda Chan ga je prehitel: prostovoljno mu je izročil bisere.

"Izročam vam jih, da jih hranite. Kakor čuvar postave ste odgovorni zanje. Pomislite, kaj delate!"

Cox si je ogledoval nakit. "Sami prelestni komadi. Pravite, gospod Madden, da so biseri vaši?"

"Kajpada . . . Pred štirinajstimi dnevi sem jih kupil v San Franciscu s posredovanjem dragularja Aleksandra Edena — od matere tega gospoda Jordana. Bili so njena rodbinska last."

"Popolnoma točno!" je vneto potrdil Viktor.

"To mi zadošča!" je odločil sodnik.

"Povem vam, da sem od policije v Honoluluju."

"Čenče! Morda misliš, da bom tebi več verjel kakor možu, kakršen je P. J. Madden? — Gospod Madden, tu so vaši biseri . . . "

"Počakajte!" je ugovarjal Kitajec. "Ta Madden pravi, da je on tisti, ki je kupil bisere od draguljarja v Frisku. Vprašajte ga, prosim, kje je ta trgovina."

"Na Poštni cesti!" je besen zaškripal Madden.

"V katerem delu Poštne ceste? Ravno nasproti je znamenito poslopje. Katero poslopje?"

"Gospod sodnik," se je košatil milijonar, "ali naj me res sme kitajski kuhar tako izpraševati? Odklanjam odgovor. Biseri so moja pridobljena lastnina."

Viktor Jordan je široko odprl oči. "Stojte!" je zakrilil z rokami. "Naj sedaj jaz vprašam! Moja mati mi je pripovedovala o časih, ko ste jo spoznali. Kaj ste bili tedaj?"

"To je moja stvar!" Krvavo rdeče se je zabliskalo v Maddenovih očeh.

Sodnik si je gladil čelo, ne vede, kaj bi storil. "Morda pa bi le rajši obdržal niz za nekaj časa," je premišljal. "Toda povej, John . . . Oprostite, kriminalni asistent Chan, če je to vaši ime in naslov — kam pa prav za prav merite?"

Naglo se je zasukal, kajti orjaški gospodar je stopil k zbirki orožja na steni in je držal pištolo v zavezani roki. "Stoj!" je velel. "Sit sem te komedije! Roke kvišku! S tem mislim vas, gospod sodnik Cox! Gamble, vzemi mu bisere' Thorn prinesi mi torbo iz moje sobe!"

V enem skoku je Chan kakor panter planil na orjaka ter mu z ročnim udarcem izbil orožje iz roke. "To je edino, česar se človek lahko nauči od Japoncev," je milo izjavil. "Gospod inspektor Bliss, poslužite se svoje oblasti in nataknite lisice Thornu in tako zvanemu profesorju! Če mi hoče gospod sodnik ljubeznivo vrniti samokres, ki sem ga rabil kot detektiv na Havajih, bom lahko krotil tega gospoda Maddena!"

"Seveda ga dobite!" je jecljal Cox. "In čestitam vam. Nikdar nisem videl še toliko poguma in duševne prisotnosti . . . "

Vesel nasmeh je preletel Chanovo polno rumeno obličje. "Prosim oprostite, če ugovarjam! Zadnjič sem na vse zgodaj zjutraj izpraznil vse orožje, tu na steni. Prašno opravilo — toda zelo koristno, kakor se je pravkar pokazalo." S plamtečim pogledom je vzel na muho skrušenega orjaka zraven sebe. "Roke kvišku, Jerry Delaney!"

"Delaney?" je ponovil sodnik, ki ni ničesar razumel.

"Dobro ste naredili, Charlie!" je zaklical jasen glas z verande. "Dognali ste! Toda kako vam je bilo to mogoče ugotoviti?"

"Prejle, gospod Eden, sem mu izbil orožje iz roke. Poglejte obvezo, pa boste videli, da je leva. Prav v tej sobi sem vam dejal, da je Jerry Delaney levičar."

V odprtih vratih za Bobom je stal utrujen mož ogromne rasti. Eno roko je imel obvezano, lice mu je pokrivala divja brada. Toda z njega je sijalo prirojeno dostojanstvo; kakor graniten stolp je stal tu, čeprav je bila njegova siva obleka raztrgana.

"No, Jerry," je zamolklo renčal, "izvrstni ste! Pa to mi je pravil vsakdo, ki vas je kdaj videl delovati pri McGuireju. Res izvrstni. Ko tule v moji hiši, v moji obleki stojite pred menoj, se mi zdite pristnejši kakor jaz sam!"

22.

Velikan med vrati je stopil korak v sobo in se pozorno razgledal. Njegov pogled je obstal na Thornu. "No, Martin, svaril sem vas! — Kdo izmed gospodov pa je sodnik?"

Klavrno se mu je približal Cox. "Tukaj! Dozdeva se mi, da ste vi pravi P. J. Madden?"

"Tudi meni se tako dozdeva. Vsaj tako sem vedno sodil. Med potjo smo z neke farme telefonirali policijskemu komisarju, ki nam je povedal, da ste tukaj. — Tu smo vam pripeljali kar še en komad za vašo zbirko." Madden je pokazal k vratom verande, od koder je ravno prihajal Holley, vodeč za roko zvezanega Phila Maydorfa. Tudi Pavla Wendell in Evelina Madden sta stopili v sobo.

"Dajte tegale novega gosta za tovarišijo njegovemu pobratimu Delaneyju, gospod sodnik!" je srdito menil Madden. "Potem pa sestavim seznamček obdolžitev proti tem hajdukom, da ostanejo nekaj časa na varnem."

Charlie Chan je dvignil roko. "Še trenotek, prosim! Biserni niz . . . "

"Ah tako!" Sodnik je izročil Kitajcu družinski nakit Phillimorov, ta pa ga je oddal Maddenu v roke. "Zavedam se, da ste jih hoteli prevzeti v New Yorku. A morda boste vendarle tako dobri, da jih sprejmete tukaj. Prenašal sem jih s seboj skoraj do skrajne meje svoje potrpežljivosti. Pobotnico bom prosil kesneje."

Madden se je nasmehnil. "Torej vi ste gospod Chan! Gospod Eden mi je med potjo že pripovedoval o vas. Nikdar ne bom pozabil, koliko se imam zahvaliti vašemu bistremu umu in vaši previdnosti."

"Le v čast mi je bilo, da sem vam mogel ustreči!"

Sodniku se je mudilo z uradovanjem. "Obtožili jih bomo radi roparske tatvine . . . "

"In še radi kopice drugih reči," je dodal Madden, "s poskušenim umorom vred." Pokazal je svojo ranjeno roko. "Naj vam kratko povem. Splošno že veste, kaj se je zgodilo, treba je le še pojasniti ozadje dogodkov. Iz preteklosti moram omeniti igralnico na Štiri in štirideseti cesti v New Yorku. — Kje so moje cigare? Aha, tu! Zelo ljubeznivi ste bili Delaney, da ste mi še katero pustili! — Pred dvanajstimi in trinajstimi leti je tam šarila tolpa klateževv. Tedaj so si ljudje šepetali, da je tem capinom prišlo na misel, posnemati posamezne velike finančnike, na primer Goulda, Vanderbilta, Astorja in mene, da bi si pridobili zaupanje nepoučenih. Pridno so opazovali obraze teh mož, skrbno posnemali vsako malenkost v njihovi obleki. Kako so počesani, kake naočnike nosijo — vse je bilo važno. Vsakdo, ki ni bil poučen, je moral misliti, da občuje z najboljšimi ljudmi, ne pa z malopridniki, ki love kaline."

Madden je za hip premolknil. "Kajpada so se nekateri preoblačili precej štorasto in nerodno. Jaz pa sem bil deležen posebne smole, da se je moj dvojnik Jerry Delaney, propal gledališki igralec, izkazal v tej stroki pravega umetnika. Najprvo mi je bil le malo podoben, toda dosegel je, da si je utelesil vso mojo zunanjost ter se s časoma vedno izpopolnjeval. Zato so čisto resno začeli govoriti, da vse noči preigram pri McGuireju. Zato sem poslal svojega tajnika, da bi poizvedoval. Poročal mi je, da Delaney mojo masko docela obvlada. — Zadevo sem izročil svojemu odvetniku. Ko je ta Delaneyu zagrozil, da ga bo dal zapreti, je izjavil, da bo prenehal igrati svojo junaško vlogo. In poslej se je ogibal tiste igralske beznice.

(Dalje prihodnjič)

Ustrelil suhaškega agenta

Chicago, 1. avgusta. Zamorski suhaški agent, Eugene Jackson, je dobil šest krogel v telo in bil na mestu mrtev, ko je kupil od nekega drugega zamorca galono žganja in ga hotel po kupčiji aretirati. Morilec je pobegnil.

* Porota v Ironton, O. je oprostila šest mož, ki so do smrti pretepli nekega zamorca in vrgli njegovo truplo v reko Ohio.

THE OLD HOME TOWN Registered U. S. Patent Office By STANLEY

MALI OGLASI

Posebno fina večerja

V sredo in četrtek večer ste vabljeni na fino večerjo. Cena samo 75c za osebo. Najboljša postrežba, najboljša pijača.

Jos. Likozar
879 E. 225th St. Euclid, O.
(181)

SLOVENSKA BRIVNICA Z DOBRO POSTREŽBO
F. A. GREDENCE
6124 ST. CLAIR AVE.

V najem

se da stanovanje, obstoječe iz 4 sob. Jako čedni prostori in nizka najemnina. Stanovanje se nahaja na 1097 E. 64th St. Vpraša se na 6614 St. Clair Ave.
(29.30. avg.2.)

DOBER PREMOG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HEnderson 5795
FRANK ARKO, zastopnik

BRUSS RADIO SERVICE
6026 ST. CLAIR AVENUE
ENdicott 4324
Strokovnjaška popravila na vseh vrstah radio aparatov. Zmerne cene za garantirano delo. Odprto od 9. zjutraj do 8. zvečer.

HYVIS MOTOR OIL
PERRY'S SERVICE STATION
6619 St. Clair Ave.

Zelena žaba

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Prvič sem gotov, da je to bitje govorilo po telefonu tedaj, ko sem nehote prisluškoval. Nato je ono pripeljalo mrtveca v London. Sam Hendon mi je pripovedoval o nje glasu. In tudi sem skoro prepričan, da je to bitje vodilo igro v igralnici, kamor so me poslali. Isti glas! Barran pa se tega bitja boji sam. — — — Vidim pa, da ste docela izmučeni, zato bi bilo pač najboljše, da se podaste k počitku."

"Spal bom tu pri vas — saj vas ne bo motilo. Posodite mi svoj samokres. Ne pozabite, da je bijte že enkrat bilo tu v Dippingu."

Graham je zaklel. Da, bitje je že bilo tu — morebiti je ugrabilo njegovo Violeto. — — Ostanek noči nista noben spala.

XV.

Beg

Zjutraj so se zdeli dogodki zadnje noči našima prijateljema malo manj strašni. O'Brien je sicer gorel navdušenja, da se poda v Roverfield in se sestane z Muriel. Trdil je: "Konečno, saj ni jetnica in gre lahko kamor jo je volja."

Graham pa je svetoval previdnost. "Oba sva pošteno zdelana, a vendar bom moral obiskati gospo Baynes in ji povedati, da Violete ni v Roverfieldu."

Ugotovila sta že, da je gostilničar strašno radoveden. Kaj ne bi bil! Prvi njegovih gostov je prišel zvečer domov ves premikasten, a drugi je vso noč vozaril naokoli z avtomobilom. Kaj zanimiva bo ta vest za goste, ko bodo prišli okoli poldne na vrček piva. Odločila sta, naj mu O'Brien naplete katerokoli stvar samo da potolaži njegovo radovednost. O'Brien ga je po zajtrku resnično poiskal in se je kar sproti zmislil čudovito zgodbo. Njegov prijatelj, Graham, je angleški prvak v rokoborstvu. Dogovoril se je z nekim poklicnim rokoborcem, da se bo z njim boril za jako veliko odškodnino, z golimi pestmi. Vse so morali pa držati do sedaj tajno, ker so borbe za denar strogo prepovedane. Gostilničar je bil novice izredno vesel. O'Brienov prijatelj je sicer zmagal, a je bil tako potolčen, da ga je moral takoj spraviti v posteljo. On sam pa se je vrnil po denar. Popisal je birtu borbo tako natančno, da se še dandanes po vasi o njej pogovarjajo. In vsakogar, ki ji ne verjame, sprejemajo v Dippingu zelo hladno. Seveda so nekateri celo zabrnili, da sta se borila za čast neke gospe — kar pa je vaščanom le še bolj imponiralo.

Graham je šel medtem k gospe Baynes. Ker pa ni mogel prikriti črnic, ki jih je zadobil v pretepu z Barranom, ji je dejal, da so ga napadli na cesti potepuhi ter mu hoteli ukrasti avtomobil.

"Tedaj mislite, da je Violet odšla iz lastne volje?" je vprašala gospa, ko je nehal Graham pripovedovati.

"Prepričan sem. Preplašena je bila, pa je morebiti tudi vsledtega izgubila spomin. Našli jo bomo gotovo. Stotnik O'Brien in jaz jo pojdeva takoj iskati."

Mimogrede je Graham segel po nekaterih mesečnikih, ki so ležali na mizi. Med revijami pa je slučajno ugledal nek finančni list, ki je bil s temi vsekakor v kontrastu. "Ali se zanimate za finance, gospa?" je vprašal.

"Ne. Violet je nekega dne šla z mojim avtomobilom v Hurstwood. Od tam je prinesla ta list in me prosila, naj ji ga shranim. 'Nikar ga ne izgubite,' mi je naročila. 'Shranite ga skrbno'."

"Kedaj se je to zgodilo?"

"Dan predno je izginila."

"Tedaj je morala imeti kak vzrok. Preglejva ga." Graham je bil sedaj razburjen, hitro je listal. In zopet je pregledaval list počasneje, skrbneje. Ni li morebiti v listu omenjen kak kraj, ali kaka druga stvar? In tedaj je videl, da so nekatere besede v poročilu o bankrotih pravnalahko s svinčnikom podčrtane. Vse besede vezane v stavek pa so pomenile: "Gospod Jones je zatrdil, da je prostovoljno likvidiral." Kaj naj bi pomenilo?

"Vsekakor ni Violet podčrtala tega s kakim gotovim namenom, mislim," je dejala gospa Baynes.

Grahamu se je pričelo svitati. "Gotovo je: hoče s tem povedati, da je izginila sama — prostovoljno."

"Sedaj se spominjam. Dejala mi je, naj pokažem list vam, ako pridete."

Grahamu je zelo godilo, da mu je Violet tako zaupala. Kljub vsemu, kar se je zgodilo, je Violet vendar ostavila to sporočilo le zanj. In resnično potolažen je vskliknil: "To mi je vsekakor v veliko tolažbo!"

Kmalu nato je prišel tudi O'Brien ter sta mu povedala z gospo ves dogodljaj.

"Ali ste pregledal ves list?" je hotel vedeti O'Brien.

"Do sedaj sem našel samo to sporočilo."

O'Brien je sedaj list natančno preiskoval. Nakrat je vskliknil: "Ah!" in pomolil časopis Grahamu. Na zadnji strani so bili razni oglasi hotelov, letovišč itd. "Solnčni jug," "Jezera," "Cornwall." Skoro nevidna črtica je bila pod to poslednjo besedo.

"Ni hotela ostaviti posebnega sporočila. Tu pa je imamo — hvala Bogu! Cornwall ni velik — našli jo bomo, gospa!"

"Očividno je hotela iti tako daleč, kakor je le mogla!"

Gospa Baynes pa je bila užaljena: "Zakaj pa ni meni zaupala?"

Graham pa je razumel, zato je dejal: "Lahko razumljivo, gospa. Pač je vedela, da bi ji vi gotovo sledili, morebiti bi sami zašli v nevarnost — ali pa bi kdo utegnil iz vas izsiliti informacije. Ako ne veste vi sami in tudi sami poizvedujete zanjo, bi vsekakor zasledovalci izgubili vsakršno sled. Gotovo vam bo pisala. Konečno pa človek itak ne ve, kaj bo kaka ženska storila."

Gospa Baynes se je to pot že lahko nasmehljala: "Izgleda, da jih vi dobro poznate."

"Spoznal sem jih do dobra v teh par tednih," je odvrnil Graham.

Vsi trije so bili sedaj pomirjeni. Violet je bila na varnem in prostem. Trebalo je sedaj samo jo poiskati. Graham bo najprej pomagal O'Brienu odpeljati Muriel, nato pa pojdejo vsi trije iskati Violeto. Tedaj je potrkal nekdo na vrata. Gospa Baynes je odprla. Bil je gostilničar. Oddal je gospe neko pismo in odšel. Gospa je pismo takoj prinesla v sobo in ga izročila O'Brienu. Ta ga je takoj prečital — na njegov obraz je legel obup. Ne da bi spregovoril, je dal pismo Grahamu. Pismo je pisala Nick in se je glasilo: "Barran in oni drugi vesta, kje je Violet. Rešite jo, ako morete."

Graham je uvidel, da ne bosta mogla stvari prikriti gospe Baynes. Podal ji je list ter dejal: "Našli so jo — ne smemo izgubljati časa!"

Gospa je prečitala in vprašala, medtem ko je pritisnila roko na srce: "Kaj naj pomenita besedi: 'oni drugi'?"

"Takoj morava na pot," je dejal nestrpno Graham. Ni mogel razumeti O'Brienove apatije.

"Da, tudi jaz mislim tako. Vi morate iti."

"Mar vi ne pojdete?"

"Žal — misliti moram pač na ubogo Nick, ki je tvegala gotovo veliko, da mi dostavi to sporočilo."

Graham je razumel. "Jaz pa moram misliti samo na Violetino nevarnost. Izprašajva gostilničarja, da izveva, kdo je pismo prinesel."

V gostilni ju je čakala sobarica Marija, napol onesveščena je bila. Odvedla sta jo k gospe Baynes. Z neznansko močjo sta se morala premagovati, da sta potrpežljivo čakala, da se je Marija nekoliko oddahnila in je lahko pričela pripovedovati.

"Gospa Barran me je peljala z malim avtomobilom do postaje in me je poslala v Hurstwood. Danes zjutraj sta odšla oba gospoda, ki sta prenočila v gradu. Sam gospod Barran ju je spremil do vrat. Sam smeh ga je bil in vljudnost. Saj veste—" pri tem se je obrnila k O'Brienu, "da je včasih jako vljuden. Nu, kakor sem dejala — Wilkins je položil njiju stvari v avtomobil, a jaz sem stala na strani. Čim sta onadva odšla, se je Barran docela spremenil. Okrenil se je, ker je mislil, da smo mi drugi že šli v hišo — in videla sem njegov obraz. Prestrašila sem se, čeravno smo v gradu imeli dovolj prilike, da se strahu privadimo. Vrnil se je v grad in bel — teman kakor gromovnik — naravnost v pisarno. Pri vratih pa se je okrenil in ukazal Wilkinsu: 'Proso gospo, naj pride semkaj.' — 'Dobro, gospod,' je odvrnil Wilkins. 'V pisarno?' In tako gotovo kakor stojim tu, sem videla, da je svojemu gospodu pomežiknil."

"Zakaj naj bi bil to storil?" se je čudil Graham.

"Ne vem, gospod. Prišla je gospa in strašno sta se kregala. Prisluškovala sem. Sprva sta govorila mirno. Upam, da mi ne boste zamerili, a nameravala sem itak zapustiti službo — nisem pa hotela, da bi se gospe zgodilo kaj zlega. Še nikdar v svojem življenju nisem prisluškovala."

"Nadaljujte!" Grahamu se je zdelo, da ni videl še nikdar v življenju tako počasne ženske.

"Kmalu sta začela govoriti glasneje. Govorila pa sta o gospodični Baynes. Zdelo se mi je, kakor da je gospod dobil od nekje pismo, kje se gospodična nahaja. Ni pa omenil, kje je, pač pa je zahteval od gospe, da gre takoj k gospodični in jo pregovori, naj se vrne. Gospa ni hotela pristati. Nisem sicer mogla slišati vsega, a zdi se mi, da ji je dejal, naj zapusti hišo, ako ga noče ubogati, a nato jo je udaril."

Kakor gad je skočil O'Brien: "Kaj?"

"Da, gospod. Zbežala sem. A ko sem gospo videla prihajati iz pisarne, je imela na obrazu veliko rdeče znamenje."

"Nesramnež!" je zavpil stotnik in stiskal pesti.

"Drugega ne vem. Šla je po avtomobil. Gospe Gilkes pa je dejala: 'Zapeljala bom Marijo na postajo.' Jaz sem namreč že bila pripravila svoje stvari in odpovedala."

"Pa je ni skujal Barran zadržati?" je vprašal Graham.

"Ne, gospod. Le gledal je, kako je odpeljala. Ničesar ni dejal. Zapeljala me je na kolodvor, a medpotoma je napisala pismo, ki mi ga je izročila za vas, gospod O'Brien. Naročila mi je: 'Pojdi v Hurstwood. Tu imaš denar, a nato greš lahko naravnost domov. Zelo važno je!' In tako sem prišla semkaj."

"Zelo hvaležni smo vam," je dejala gospa Baynes. "Dobro dekle ste. Sedaj pa morate kaj prigrizniti, a nato vas jaz popeljem na kolodvor."

"Ali vam ni gospa Barran medpotoma ničesar povedala?"

"Zadnje novice?" je vprašal Watkins, ko je vstopil v Hendonov urad. Poprej sta se vrnila iz Roverfielda ter sta šla vsak v svojo sobo, da pregledata došlo pošto.

"Mnogo. Zdi se mi, da se igra sedaj kaj hitro završava. Torrance je prispel zjutraj v Southampton. V kratkem bo tu."

Torrance se je bil namreč moral vrniti v Cape Town, a se je ponudil Hendonu, da tamkaj poizve o Barranu. Z nestrpnostjo so v Scotland Yardu čakali njegovega povratka, še posebno ker je omenil v brzojavki, da ima zelo važna poročila.

Watkins si je mel roke. "To je dobro!"

"Nadalje: saj veste, da je dekle, gospodična Baynes menim, izginila? — Radi tega je prišel v grad Graham. Pač je mislil, da je dekle odvedel Barran."

"Revež! Kako vas mora sovražiti radi onega, kar ste mu dejali."

Hendon je postal zamišljen. "Ako je naša teorija o zeleni žabi pravilna, je bilo vsekakor neobhodno potrebno, da sem tako govoril. Od tega je zaviselo njegovo življenje. S tem, da smo pretrgali z njim zveze in povdarili, da se gre njemu samo za dekle, smo mu koristili, a one druge smo nekako odvrnili tudi od naših načrtov, ker si bodo sedaj vsekakor mislili, da so varni. Vsaj zdelo se mi je, da je Barranu zelo, zelo odleglo. Grahamu pa se bomo opravičili, čim bo zadeva rešena."

"Mislite, da smo sedaj varni pred njim?"

"Prepričan sem, da smo se mu tako pristudili, da se ne bo v našo zadevo več vmešaval, pač pa da bo osredotočil vse svoje delovanje edino, da najde dekle. Ona je pač nekam izginila radevolje — pač najboljše, kar je mogla storiti. Nam pa je treba sedaj le še par dni, da zagrabimo za naš plen."

"Časopisi še vedno pišejo o umoru, ki je policiji zagonetka. Zelo ponosni so na svoje besede," se je smejal Watkins.

"Neprijetno je le, da se gre O'Brienu za žensko, ona pa tiči v stvari menda do vratu. Na svojo čast, želim si, da bi zbežal z njo. Ona itak ni glavna oseba v tej igri."

"Le nekaka grešnica — e?"

"Mislim. — — Tu je Torrance." Trkanje na vrata. Vstopil je Torrance.

(Dalje prihodnjič.)

Preiskava umora v Chicagu, ko je bil umorjen grocer George Carl. Vedeževalka je prorokovala grocerjevo smrt 60 ure pred umorom. Zaprli so ženo umorjenega in njenega brata Grilca. Slika kaže vedeževalko, ki kaže policiji, kako je prorokovala iz kart, na levo je umorjeni grocer, na desno njegova žena.

12-letna Lena Persiana iz Camden ,N. J. je povedala pred sodnijo, da jo je njen oče vedno priklenil na verigo, kadar je prišla iz šole. Vstati je morala vsak dan ob petih zjutraj. Po opravljenem delu pri hiši je šla v šolo. Ko je prišla iz šole, je pa morala barvati senčnike za na svetilke do dveh zjutraj. Da ne bi od dela ušla, jo je oče vedno priklenil k mizi z verigo in to vsak dan zadnji dve leti.

Frances Polikowski, iz Rochester, Minn. se je šla s prijateljico kopat v bližnje jezero. Ker je ni bilo domov, so jo šli iskat in dobili trupli obeh deklet na obrežju mrtvi.

Volivna kampanja za governerja v Texasu bo precej vroča. Borba bo med Mrs. Mirimam (Ma) Ferguson in sedanjim governerjem Ross Sterlingom, oba demokrata.

Kapitol svobodne zemlje in mesto, imenovano v spomin George Washingtonu, predstavlja najvišje ideale svobodnih mož. Sloves, ki prinese dobro ime, ima karakter simpatije in odkritosrčnosti, zmožnosti in poklicne vede.

Naša smernica in garancija

Ugledni pogrebniki, možje značaja in imena, mislijo o oglasih, kjer so posebno podčrtane cene, kot neestetično. Žalibog, da se tega poslužujejo tvrdke brez karakterja, v škodo vseh. Toda kar je najslabše, pri tem ima publika največkrat škodo. Zato pa mi mislimo, da bo odkrita beseda na mestu.

Resnica je, kadar se omenja cene, postane tako oglaševanje važno. Naravno, cene so za najcenejše blago in postrežbo. Vabljive cene store vse.

Mi smo prepričani, da mora biti pogreb svet obred, ki ga opravimo z simpatijo, razumnostjo in v naši najboljši moči. To je naš življenski poklic, da damo uslugo in da dobro postrežemo.

Naš posel se je v zadnjih 12 mesecih povečal za 85% v obsegu nad prejšnjim letom. To je živ dokaz poštene postrežbe. Še vedno je veljalo dejstvo, da je poštenost najboljši princip. Ako hoče biti kdo uspešen v trgovini in dokler bo svet stal, bo poštenje edini princip, ki bo dovolil trgovini obstoj.

Račun za našo postrežbo in blago ne sme biti za nikogar težkoča. Nam naši klijenti naročajo stroške, ki naj bodo kot si jih človek želj.

Kar damo mi blaga, je dobro in pošteno narejeno ter garantiramo po izdelovalcu. Postrežba je pa svečana, vljudna, zanesljiva in razumna.

Mi vzamemo klijente naravnost v izdelovalnico, da si izbero rakve, kjer lahko izbirajo od mnogih vrst in modelov, kjer je vidna cena.

GARANCIJA

Ako bi kdaj klijenti čutili, da se jim ni dala prilika izbirati blago po njih želji, ali da so plačali preveč, ali da je bil predmet drugačen kot so si go izbrali, MU VRNEMO VSO VSOTO, KAR JE RAČUN ZNAŠAL.

LOUIS L. FERFOLIA

POGREBNIK

3515 E. 81st St. Tel. MIchigan 7420